

UNIVERZITA KARLOVA 1. lékařská fakulta

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název bakalářské práce	Postoje v oblasti adiktologie u studentů praktické sestry a diplomované všeobecné sestry
Název bakalářské práce v anglickém jazyce	Attitudes in the field of addictionology in students of practical nurse and graduate general nurse
Autor práce	Natálie Marie Marková
Název studijního oboru	Všeobecné ošetřovatelství
Forma studia	prezenční
Vedoucí práce	Mgr. Vendula Pokorná pracoviště Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN
Oponent práce	Mgr. Jana Bauerová pracoviště ÚTPO
Akademický rok	2024/2025

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	<p>3</p>
<p>Abstrakt (slovní hodnocení)</p> <p>Abstrakt má přiměřený rozsah, ale nekoresponduje se strukturou práce. Teoretická východiska a implikace jsou v rámci abstraktu nedostatečně popsány.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? ▪ Je popsána metoda rešerše? ▪ Jsou využívány přednostně primární zdroje? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	<p>16</p>
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)</p> <p>Teoretická část je logicky uspořádána od obecných aspektů ke konkrétním, kromě kapitoly „2.4 Definice závislosti“, kterou by bylo vhodné přesunout na začátek teoretické části.</p> <p>V části „2.1 Užívání návykových látek v ČR“ užívá studentka adekvátní popis prevalence užívání psychoaktivních látek v ČR a aspektů souvisejících s jejich užíváním. Tato část je logická a je použita adekvátní, aktuální literatura.</p> <p>Literatura použitá v části „2.2 Postoje“ je adekvátní a aktuální. V části „2.2.2 Studie postojů sester vůči lidem užívajícím psychoaktivní látky ve světě“ by bylo vhodné popsat studie, témata a závěry, ke kterým výzkumníci došli a toto téma více rozvést. Bylo by vhodné neuvádět pouze</p>		

příklady, ale poskytnout logický přehled tohoto tématu. Ačkoliv v této části studentka užívá v některých případech starší literaturu (například Kunčar, Hejčman, 1980), jedná se o relevantní literaturu k tématu podkreslující kontext ČR.

V části „2.3 Etický kodex sester“ studentka zmiňuje „*Střední zdravotnický personál vykovává svou péči se všem klientům se závislostí rovnocenně a bez diskriminace, stejně jako na jiných odděleních.*“, ale vůbec nezmiňuje oblast primární péče, která je zásadním působištěm sester. V této části by bylo vhodné zaměřit se i na dodržování etických aspektů péče o pacienty se závislostí v rámci primární péče.

Při tvorbě teoretické části „2.4 Definice závislosti“ byla použita adekvátní, aktuální literatura. Tuto kapitolu by bylo vhodnější zařadit na začátek teoretické části.

V Teoretická částí „2.5 Vzdělávání zdravotních sester v České republice“ je podrobně představeno vzdělávání sester v ČR obecně i v rámci adiktologie. Literatura v této části je adekvátní.

Část „2.6 Široké pole působnosti zdravotních sester pro adiktologické pacienty“ a část „2.7 Shrnutí“ také obsahují adekvátní a aktuální literaturu.

Veškerá literatura teoretické části byla řádně citována, v práci byly přednostně citovány primární zdroje. Literatura použita v teoretické části byla adekvátní a aktuální. Studentka užívá relevantní české i zahraniční zdroje. V případech, kdy studentka použila starší literaturu, bylo její použití opodstatněné a jednalo se o literaturu, která je stále relevantní. V rámci teoretické části práce byly popsány všechny relevantní oblasti vztahující se k tématu práce.

Ačkoliv zmiňují některé podněty k vylepšení teoretické části, nejedná se o závažné nedostatky.

Oceňuji dobré propojování literatury z adiktologické oblasti a z oblasti ošetrovatelství.

Použité metody a logika struktury práce

- Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?
- Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?
- Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci?
- Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?

(0-20 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám
- **Dobrá úroveň** – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům
- **Velmi dobrá úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi
- **Výborná úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné

19

Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)

V empirické části studentka jasně stanovila cíle práce a hypotézy, které přímo vyplývají z cílů práce.

Popis empirické části výzkumu dodržuje logickou strukturu vědeckých prací.

Použité metody byly podrobně popsány a umožňují replikaci výzkumu. Zvolené metody odpovídají cílům práce.

Metody analýzy dat odpovídají cílům práce.

Studentka pečlivě popisuje veškeré proměnné, což je podpořeno dodání dotazníkové baterie do přílohy.

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků

- Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání?
- Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy?
- Jsou závěry prezentovány srozumitelně?
- Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?
- Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?
- Jsou závěry korektní?
- Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?
- Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?
- Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?

(0-20 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků
- **Dobrá úroveň** – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek
- **Velmi dobrá úroveň** – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření
- **Výborná úroveň** – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření

15

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)

Výsledky jsou prezentovány pečlivou a srozumitelnou formou za využití koláčových grafů, tabulek a textu. Informace týkající se přijetí či zamítnutí hypotézy nechybí. Oceňují dodání konkrétního znění otázek, což přispívá k lepší přehlednosti celého textu. Sekce týkající se výsledků je přehledná, logicky strukturovaná a adekvátně popisuje všechny měřené proměnné.

V rámci diskuse studentka diskutuje výsledky s relevantními studiiemi a nabízí alternativní vysvětlení výsledků. Zabývá se limity a přínosy studie a nabízí další doporučení pro výzkum.

Oceňují, že studentka reflektuje i dění ve společnosti a bere v úvahu to, jaký to může mít vliv na studenty v jejím výzkumném vzorku (seriál adiktů).

Diskusi by bylo vhodné více rozvinout a podložit větším množstvím literatury související s výsledky.

<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? ▪ Jaký byl výsledek shody v systém pro odhalování plagiátů (Thesis)? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>9</p>
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení)</p> <p>Studentka vzala v úvahu etické aspekty související s realizací jejího výzkumu. Na to poukazuje fakt, že návrh jejího výzkumu byl předložen k přezkoumání etické komisi a byl úspěšně schválen. Studentka oproti tomuto návrhu změnila sběr dat z prezenčního na online sběr dat a k této změně se přiznává a diskutuje v rámci diskuze.</p> <p>Tato změna se zdá být opodstatněná, vzhledem k tomu, že bez této změny by pravděpodobně nebylo možné získat data. Studentka zároveň podnikla kroky k zachování etických aspektů sběru dat.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>10</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení)</p> <p>Téma této BP je vysoce aktuální a přínosné. Důležitost toho tématu zvyšuje návaznost této bakalářské práce na projekty řešené Klinikou Adiktologie. Tato bakalářská práce má nepopíratelný přínos pro další výzkum a komplexnost v přístupu k tématu vzdělávání sester v adiktologii.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? ▪ Jsou soustavně používány zavedené zkratky? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální struktury textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	<p>10</p>

Formální úroveň práce (slovní hodnocení)

Bakalářská práce Natálie Marie Markové má přiměřený rozsah a obsahuje všechny klíčové části, které mají přiměřený rozsah a jsou logicky uspořádány.

V bakalářské práci se objevují mírné nedostatky, co se týče formální úrovně - například studentka opakovaně v práci uvádí množný čas, když se vyjadřuje o postupu její BP. Například na straně 24 studentka uvádí „Dalším cílem naší práce je ověřit,“. Takovýto výroků v množném čísle se v bakalářské práci vyskytuje spousta.

V rámci bakalářské práce se vyskytují občasné překlapy a nejasnosti, například „Otevřené otázky doplňují kvalitativní výzkum a zlepšují celkový pohled na problematiku postojů studentů v oblasti adiktologii.“ Dále na straně 44/45 studentka uvádí „Autoři uvádějí, že více než 50 % respondentů odpovědělo stravně na otázky v dotazníku DDPPQ, a tak je znalost v oblasti drog dle nich na dobré úrovni.“ a není jasné, co je tím myšleno.

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: **Velmi dobře**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Mezi přednosti této práce patří to, že autorka provedla výzkumnou studii na poměrně velkém počtu respondentů a zabývala se velice aktuálním a důležitým tématem diskutovaným v rámci odborné obce v ČR.

Studentka prokázala schopnost koordinovat výzkumnou studii (provedení rešerše, příprava výzkumné baterie, příprava materiálů k etické komisi, nábor respondentů, sběr dat, zpracování dat a interpretace).

K procesu přípravy bakalářské práce přistupovala studentka zodpovědně, samostatně a aktivně.

Text odpovídá požadavkům kladeným na vědeckou práci, ale vzhledem k mírným nedostatkům zmíněným výše nenavrhuji nejvyšší stupeň hodnocení.

Bakalářskou práci však vřele doporučuji k obhajobě a doporučuji výsledky této studie opublikovat v odborném časopise ve formě odborného článku.

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

Máte nějaké vysvětlení toho, proč se studenti považovali za znalé adiktologických témat, za oprávněné získávat od pacientů se závislostí informace, proč práci s pacienty nevnímají jako nepříjemnou, ale zároveň se u nich vyskytuje nízká intence vzdělávat se a pracovat v oboru adiktologie? Respektive proč myslíte, že ze sebehodnocení podle dotazníku DDPPQ spíše nevyplývají negativní postoje, ale zároveň respondenti projevovali nízkou intenci vzdělávat se a pracovat v oboru adiktologie? Můžete použít literaturu nebo přijít s vlastní teorií.

V Praze, 28.5.2025

Mgr. Vendula Pokorná

Místo a datum vypracování posudku

Podpis vedoucího práce